

ВІСНІВ ТЕПЕР

ВОЛОДИМИРА ДЕМУС

diasporiana.org.ua

VOLODYMYRA DEMUS

ETERNAL PRESENT

P O E M S

PUBLISHED BY UKRAINIAN INSTITUTE
OF MODERN ART — CHICAGO
1984

ВОЛОДИМИРА ДЕМУС

ВІЧНЕ ТЕПЕР

ПОЕЗІЇ

diasporiana.org.ua

В-ВО УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ
МОДЕРНОГО МИСТЕЦТВА — ЧІКАГО
1984

Малюнки і обкладинка

Андрія Демуса

Paintings and Cover Design

by Andrij Demus

Передрук дозволений за поданням джерела

Volodymyra Demus

ETERNAL PRESENT

Ви зрадники,
ви лицеміри,
ви юродиві супостати,
повірили у смерть,
зневіру,
зрадили віру у життя.
О, я століттями бувала,
століття час хай прикує,
бо кожний день — це моя вічність,
бо моя вічність — ось тепер!

З Н О В У

Затишна розмова біля ватрана
грілась теплим кожушком
білої зими.

А ми ще вчора
про те саме розповідали,
і позавчора,
і
завтра розкажемо собі
знову
про білу зиму
в теплім кожушку,
про вчорашні затишні розмови,
про ватру,
що ніколи не гасне.

На обриві
скелі,
на зриві
спадистім,
відчитаю
письмо
у книзі
предвічній.
Стануть враз
образи,
мов церковні
ікони,
на граніті
слова:
так було
«во дни они».

ЕСКІЗ

Де олівець ,
де полотно ?
Я хочу вірно змалювати
портрет землі.

Стій, земле, стій
на тлі озореного неба,
прибери позу,
простуй хребет
і пантоміми не фальшуй.

Спішу вже з олівцем,
кладу контури,
ловлю момент —
накреслю силует.
Стій земле, стій,
я вірниця твоя,
хочу правдиво передати
твій портрет.

Не день один —
років чимало вже пройшло,
чимало разів обернулась
земля круг орбіту свого,
та в мене все ще на полотні
не відсвіт - відбитка,
курйоз лише хрещатих парадоксів,
ескіз гримас та капризів,
щодня то інший.

Стій, земле, стій,
я вірниця твоя !

КАЛЛІОПО,

на п'єдесталі книг
тобі поставлю монумент
між пам'ятників і статуй,
твою величність освячу.
Хай кланяються тобі
озорені жерці і віщі трубадури,
нехай повік на жертovníк
приносять у офіру
красу і мудрість слів!

СПАЛАХ ГОРДОСТИ

Вітер думи метав
і двоїв їх на двоє,
вихрив блисками мрій,
шмагав політ надії.

Хай в обличчя борвій !

Із гранітної скелі
споряджу моноліт,
зложу лаври в офірі.

Ця споруда міцна
чолом ткнеся зеніту,
будні в жорству зітре,
гляне вічності ввічі.

Не грізний буревій,
не лякають кордони,
гори стали малі,
море нижче коліна !

І тобі і мені —
нам хорали осанни,
чей за гордості зрив
нас запишуть в аннали.

Змалюйте світ словами поета,
буденне прозою скажіть,
мечем розсудить Мельпомена
і заклинє трагедію століть.

РЕАЛІСТОВІ РОМАНТИК

Не йди зі мною —
я виведу тебе
на вершини,
звідкіль немає вороття.
Дивись собі на низинні будні,
спиною опершись
об красу баскетів.
Розбещений
суєтою провалля
не чуєш
струнного
співу
серафимів,
бо ти
спалюєшся, як гориш,
смертю доживаєш,
неприпинним сизокрилом
не злітаєш ніколи
в неозорне безмір'я.

СУПРУТНІ ДІТИ

Матері на ім'я море,
батька звали веремій,
і вирости супрутні діти
з обіймів тих грізних батьків.

Пінились бунтом, в ремстві нестяма,
і день і ніч стікала біла кров,
і болем вили, і гибіли рани,
і гинули о камінь кістяки.

Як втихомирити оті дитячі примхи?
Нема в батьків ні грані, ані пут —
від матері нуртує в них жадоба,
від батька знов відколишній бунт.

МАТИ

Кличуть хвилю береги,
а мені здається,
наче
мати дітей пригорта,
втихомирить хоче.
Хоч би вивернути дно,
хоч сягти вершини,
хоч би вергнути нутром —
так хвилю не впиниш!
Наче зрошують чоло
буруни всіли,
наче мати припада,
приборкує хвилі.

ПРИБОРКАННЯ АРЕЯ

Здригнулася земля,
струснула скелю
і прянули у пропасть
камінні голоси,
а мені все здавалось,
що це двигтить говіння,
що хтось, немов безсило,
збирав із сліз друзки.
І повинь все ввижалася,
лементували хвилі,
хтось виринав із дна,
хапався за причал,
а мені все здавалось,
що смерч я переможу,
приборкаю Арея,
що втихомирю світ.

З ЛІТАКА

Забракло днів в числі,
розстався час,
розсипалось намисто дрібних хвилин,
очі обняли порожнечу,
чаклує гам машин,
гіпнозна яса всисає свідомість . . .
Знітився ум у мертвий простір —
не сягне рука по своє,
злилися друзі в один портрет,
всіх міркувань один аспект,
розлогий, безбережний шир,
між ним і мною — німа мета.

ІДЕ МИСЛИВЕЦЬ

З-поза завтра,
з-поза всесвіту,
з-поза грані
часу й безмежжя
іде мисливець —
в руці тятива,
нап'ятий парус
ракетної стріли.
Чути грозу
сталевих кроків,
волення
проречистих слів,
іскри
у спалахах пророчих,
стяг авреолі
космічної чмари.

Сонце ген за вікном — тополею у небо.

Із лябіринту слів не вирватись мені. Правда з неправдою на полотні макабричним сном. Картини, образи, обличчя, знайомі й незнайомі, ковертом павутиння. Живі і неживі хаотичним ходом на екрані. Перекази, фатаморгани, легенди, спомини, вірні й невірні, пройдешнього і прийшлого.

Зоріє денниця, сонце парусом у очі, пташиний спів хором утрені у свідомість.

Пробудження життя і радісне зітхання.

— С О Н —

Над морем два сліди . .
А вітер хвилю кличе,
(ні чудотвор, посвят,
провіщання угодниць
не виправдають слів
довічного глаголу),
безслідно предковік
приспить ходу століть,
приборкає бажання
і втихомирить мир.
В рінистому піску
поточні лиш зітхання.

Валився з п'єдесталу монумент,
і бризкали у вічі скалки слів.
Як жити нам без бога, без божків,
неділі виправдати
безглуздістю умів ?

У століття порожнечі —
героєм руйнівник !
Невже за правду знов
розпнеться вдруге Він,
щоб задум зрадили
воскресної надії ?

Б У Н Т

Це макабризм,
контроверза,
чи може збочення яке,
це дисонанс,
нонсенс без рації,
чи просто таки
суєта.

А було слово
ділом початку,
на образ Бога людина,
життям багата,
убога смертю,
(невже Єгова обдурив?)

Ф О Б І Я

Не ваб, пропасте, мене
в свої обійми бережисті,
силою виші в облаз не заклинай,
в бездонну не принаджуй прірву,
у хиже стрем'я не мани падінням,
а радше скажи,
чи у полоні гибелі спочину,
а чи поборю себе?

П І Д Ш Е П Т И

Послухати тебе,
це значить —
увійти до «раю»,
узнати,
що тобі не рівня
ніяка сила.
Подати руку,
значить —
оглухнути на слово,
осліпнути на світло
й ніколи, так, ніколи
себе не віднайти.

Задумався раз Будда під деревом святим, фіговим: Від доброго сподівайся добра, від злого — зла. Це правда прадідної Карми.

Не роби другому того, що не бажав би, щоб тобі робили, — казав колись Конфуцій в Китаї.

Та Заратустра у задумі, у глибокій мислив: Добро із злом завжди в двобої віковичнім.

Око за око, зуб за зуб, — стоїть в законах старозавітних.

Хто тобі каменем — ти йому хлібом, — навчав Учитель миру і любови.

З Р А Д А

Дзижчання лір чуттів моїх
богам Парнасу дарувати б,
звабою зради доба манить —
коханка німого космосу.
Нехай карає рука Зевса,
нехай уб'є Перуна грім,
немає вороття —
рішила зрадою
порвати цвіль минулости.

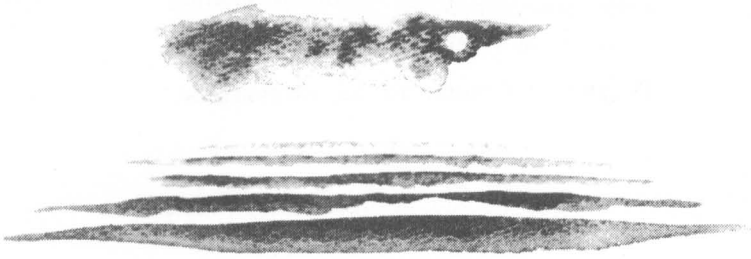
ЗУПІНИСЯ

Зупинися, слухай: вчувається безголосий голос
спотворене твоє ім'я (з малої букви).

Зупинися, глянь: ввижається похилий обеліск,
на обриві вертепу.

По лініях скали
списала Клію літопис,
та забрала в забуття
ключ минулості,
затерла твої сліди.

Ти чуєш і бачиш, та не зупиняєшся.

За обрій сонце як зайде,
засне усе життя живе,
лиш хвиля моря — збавниця,
із вітром грається, гуля,
і часом місяця лице
з-за хмари гляне нехотя,
виристі хвилі золоті
в сяйві скупаються вночі,
аж поки місяць відійде,
і вже ніхто - ніщо - ніде
не ворухнеться, не зітхне,
лиш вітер з морем не вгава . . .
невже то — вічність ось така ?

Ф А Н Т А З І Я

Зоря якось до мене в гості завітала.

Кажу їй: Супутнице і подруго, будьмо знайомі.

Вона: Ми здавна вже знайомі,

що більше, — ми рідня,
та й не лише — ми сестри рідні,
родилися з одного лона,
та ти, звичайно, тоді ще немовлям була,
того не тямиш.

Вселенна-мати обох нас бабила,
а батько-Панбіг душі нам різьбив
і розуму навчав,
мати дала зоряно-чисте серце
й долю.

Кажу їй: Фантастично !

Та чому ж тоді, з-під однієї стріхи,
роздоллям небокраїм розійшлись ?

Зоря на це: Від долі не годиться відхилятися.

Благословення батьківське узявши,
шляхом космічного провіщення пішли,
в надсаді пристріту прослави
судьби своєї довершували змаг.

У кожного із нас, сестричко рідна,
свій зоряний орбіт,

Та прийде час — ми зійдемося знову
із матір'ю предвічною,
з'єднаємось колись.

Та буде день отой для нас останнім —
немощі наших костей чорна яма зловісного косм
в понуре кладбище проковтне.

Ой, страшно, сестро ! — здригнулась я.
Зоря всміхнулась : Не лякайся — сказала,
прийде оновлення, воскресемо ізнов
й зоріти вічно будем !

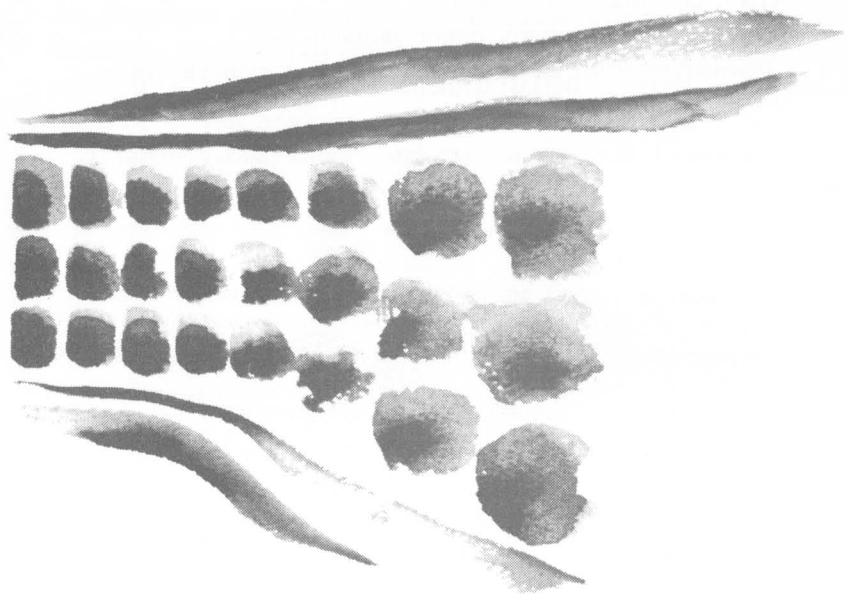
Я лиш промовила: Це просто — фантастично !

«Людина є невільником»

Барух Спіноза.

НЕВІЛЬНИЧА ВОЛЯ

Доконано.
Складено трактат.
Без мого відома і згоди
підписано контракт.
Вирок проказано
ще до народження мого.
Довершено.
Не треба скарг,
ні сліз,
ані волінь,
ні слів,
ані зусиль.
Єдина власть у мене:
заперечити себе.
Єдина воля (невільнича):
пройти шляхом,
(покладеним не мною).

ХИЖІ ОЧІ

По наші дні жеруть нас очі голодної вовчиці,
нераз на лапах чатує хитрий лис,
сарною біжить сполох дикої звірини,
і пронизують по наші дні левині очі гордості і пихи.

ГОРДІСТЬ

Вона писала над берегом йому:

Дорогий, не лячні мені Понту грози. Будь гордий з мене.
Ось Посейдон коня пінистого на мене шле, бунтує пісок, хвилі
накликає, підземеллям погрожує. Та я, запершись, відважно:
спробуй! — кричу. Не лячний його тризуб, ні Амфітріти чари.
Нереїди — мої приятельки.

Прийди із дому своєї землі, подам руку тобі і проведу . . .

* * *

Він позбирав недописані слова на березі покори.

НА СМІТНИКУ ЖИТТЯ

Очі зів'ялої любови,
відлуння споминів німе,
на смітнику життя живого,
в обладі скорених зусиль.

Розстався час, мов листя з дуба,
згорнувся цвіт на відквітті —
скільки віків ще жити треба,
щоб вічний повторяти міт?

Мов тінь вчорашньої надії,
сум незавершених надій —
чомусь міркується безвічно,
що жити треба лиш тепер!

РЕКВІЄМ

Стук, стук,
розбиваються об брук,
мов стакатто громове,
людські кроки,
рівні,
певні,
непримирені,
ритмом життя виміряні.

Стук, стук,
в грудях чути биття звук,
мов стакатто бойове,
змаг іде.
Радість,
стогін,
сподівання
в такт життя передає.

Стук, стук,
звуки молота січуть,
мов стакатто похоронне,
удар стогне.
Незбагненну,
загадкову,
невблаганну,
вічну тайну закують.

Рониться ніч,
в'ялиться день,
знемога
доокола,
минулися
приятелі,
сестра ще
була вчора.
Човен пливе
край берега,
сльоза руслом
рікою,
і не вітай,
і не прощай,
лиш спомин
самотою.

Стільки літ в мутний потік!
Здається, не було того,
що, здавалось, було.
Втрачених днів досада й жаль,
ні приязні, ані довір'я, ні присяг,
лише зневіра у добро і правду.
Мені однаково . . .
. . . та й не однаково мені.

Скінчилась дія,
впали завіси,
перерва акцій.
П'янке щось попивали люди,
хто позіхав,
хто слухав, як
інші заходились
давати суд історії
й прогнози надходячим актам.
І так перепліталась
фантазія із фактом.

СПОВІДЬ ЗЕМЛІ

Бо ми повірили в землі святую сповідь,
як з уст диханням спливала теплота,
як плідним вруном вінчала щедра осінь,
бо ми повірили у правду її слів.

Бо кожне слово — надії запурука,
як кожний день вмивався медом піль,
як кожні жнива політтям заживали,
бо кожний вік життя благословив.

Бо ми повірили, — хоча давився стогін,
як догоряли в скорботі таланти,
як, наче борг, земля нас грабувала,
бо ми повірили у правду її слів.

Досить такого стилю:
барвистих слів,
блискучих гіпотез,
принадливих прогноз,
зухвалих перспектив,
та загадкових парадоксів —
досить неправди
про правду!

ІЗ ЄГИПЕТСЬКИХ БУДНІВ

Віки горять вогнем чотиригранним,
корчаться в сонці пірамід гроби,
з очей бухтить полум'ям сум,
тліє пустиня німим стражданням.

Фараонів вічність

ракетний дзвін убив
привалом поступу
і вищербом руїн.
Подив і зітхання.

Йде двадцять перший . . .

Із пісками,
з пів-людьми,
з собаками
валяється лахміття,
і мовчить,
і молиться,
і не бажає щастя
під голим небом предвічного Ра-бога.
Лиш хліба клаптик («бакшіш, бакшіш»),
лише черпак води,
хоч на хвилиночку щоби
гніт полум'я пекучий пригасити,
«шухран» за це, спасибі,
і . . . мир вам, мир,
«алейкум салем»!

ПАЛЕСТИНСЬКИМ ДІТЯМ

Не люблю віршів
із стигмами, сльозами,
ні чол, запалених
месним гнівом смерти,
та все ж, коли нераз
до рани діткнешся життя,
коли жебрачі руки
простягне діввора,
коли в сліпих очах
побачиш порожнечу,
а скарги матерів
заглушать радість світу —
тоді безрадість власна
у розкошах заплаче,
сам жити схочеш у нужді,
у струпах, в темноті,
щоб заглушити совість,
щоб виправдати сміх.

ЧЕРВЯКОВЕ МУДРУВАННЯ

Із всесвіту,
від предковіку
семафори тривог,
ми в мишачі нори,
завеликі для нас.

Байдуже !

(Не вміститься в мозки
одно велике «ніщо»)

За червяком червяк,
за пуп'янком — пуп'ях,
за листком — листок,
за променем — промінь,
а між ними ти — непокірна Людино,
розстроєний дисонанс,
і гординя знань,
та замала, щоб осмислити
червякове мудрування.

Зухвалі дерева,
запершися,
взявшись у боки,
витріщивши очі,
кожне: не пропуцу!

(У мене меч і стріли,
й напружене чоло!)

Хист пралісу —
закони страховинні
і прадідні права.

Таємні сичі відгулом рокоцуть,
дзижчить полоз у траві,
темний дух гущавини
проковтне мене!

Голодним вовком виє ліс,
хижі зуби звіра
наїженим скидаються кушем,
вітисті дерева
ось - ось простягнуть
костясті руки
і неодмінно задавлять
мене — людину
із чолом спотілим.

СУМЕРК БРІВ

Захилий день,
гробова тиша,
сонце прострілене
у саме серце
безчасно за обрій.
Невже
не було володіння,
ні зваги кольорів,
ні арабески слів,
а було завжди так,
мабуть, під сумерк брів,
під звуки мелянхолій,
чи мертвого життя.

“Ein geteiltes Leid
ist ein halbes Leid”

Johann Wolfgang von Goethe

Наче промінь вночі,
звук пустині безкрай,
слово тепле в журі —
благо мирри святині.
Притули раменом,
стисни руку в долоні,
в світі ти, в тобі світ,
у притузі, в бездоллі.

Більше моря
на землі,
ніж землі,
жменьку соли
тобі
і мені.

Більше сонця
на землі,
ніж землі,
жменьку щастя
тобі
і мені.

Hřbitove, hřbitove,
zahrado zelená,
do tebe padají
nejlepší semena . . .

Чеська народна пісня

Зелений саде потойбічний,
землі найкраща стороно,
ні гай, ні нива, ні левада
тобі ніколи не рівня.
Скільки зерен до тебе впало,
правих угодниць скверноти,
та щось не сходить їхня правда,
мабуть глибоко гробарів
тверда рука садить насіння,
мабуть могила назавжди
поглине слово правосудне,
лишивши вічність пам'яти.

Посадиш свічку,
запалиш і скажеш:
прийнялася, горить.
Схрестивши руки,
мов кістяк у клітці,
задивишся
у блимання німе.
На вітрі,
у негоді
й на безлюдді
глядітимеш
в сполоханий вогонь,
аж поки
тіні забутих предків
до краю догорять,
аж поки в грудях
воскресла загориться
блататна тиша неба.

КУДИ ВЕДЕ ЦЕЙ ШЛЯХ ?

В цементі скорчилася квітка,
в піску янчить трава,
поля, як кров землі святої,
у насипах мовчать.

Скропіть сльозами,
вмийте потом,
розпука у очах,
як трутний змії,
сичить дорога . . .

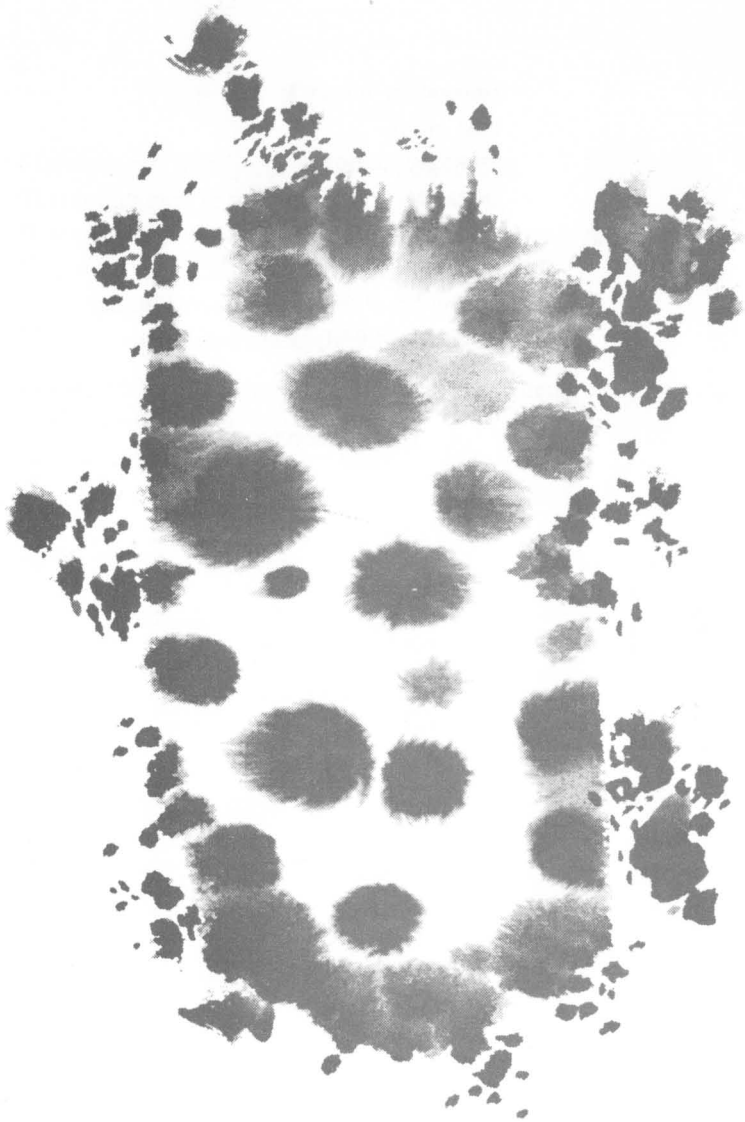
— Куди веде цей шлях ? —

ПРОРОКУВАННЯ

Мільйони людей,
в них прапори протесту:
ви бачили, сліпі,
глухі, чи чули мову
про передсмертний зойк,
що вивертає глибинне дно,
вирівнює горді шпилі,
приборкує буйство вітрів,
нам лишить в заповіт
крижове попелище !

Стотисячних зірок
навічні відсвіти,
знітилися,
прожились,
погасли,
відійшли . . .

У кожному тому світі
чотири сторони,
чотиригранна смута,
між стіни самота —
й твоя,
й моя,
і їхня,
й стотисячна така.

Випивши вщерть
сум ночі,
тужавіє ранок.
Воскресне день
прозорістю
і досвітом бажань.
Легкість руки
піднесе бокал
п'яного полину . . .
. . . солодка гіркість —
гірка насолода . . .

ПЕРЕДВІСТЯ

Мережа на душі, де вчора спокій був.
Тьмяні гадки марудять аж до болю.
Чорним вороном на білому снігу передвістя грози.
Гаспидами злетіли птахи. Куди?
Лиш сліди провіщання на пересторогу.
Віхола неодмінно зажуру принесе.
Відрадними гадками припасти б на зелену леваду поліття,
щоб знемогти негоду.
Чи за вороном? Так — куди?

СКОРБОТНИЙ ТРОПАР

Як стукав ти у двері,
до замку моїх днів,
заржавіли завіси,
в колодці ключ зомлів.

Просвіток по тім боці,
і літ орлиних крил,
привілля нема краю
у захваті вільнім.

Терзали двері струсом.

По цей бік на папір
провіщання марудне
скорботних тропарів.

Ти стугонів, в'ялився,
примовляв, припадав,
зів'ялі білі руки,
прости, друже,
пращай!

Чи будеш ти заєдно кладкою, якою проходимиму бурхливі
поводі ріки ?

Чи підемо разом полем на прогулянку, щоб збирати
колосся нашої любови ?

Чи будеш срібним дощем скроплювати мої дні, коли
в'янутимуть під осінь ?

Чи сядемо разом на призьбі, замкнувши журавлиним
ключем рідну хату ?

НЕДІЛІ І БУДНІ

Неділями зорієш,
може мрієш,
неділями радієш,
мов дитя,
що голосінь не чує,
не відає,
неділями живеш.

А буднями сумуєш,
може плачеш,
буднями бануєш,
мов старець,
що сміху вже не чує,
не відає,
так, буднями й умреш.

Кетяги днів, вином вагітні
пером на паперову біль,
записують доспілі будні,
як звітяги лицарських діл.

В вині і посмак гірчавиці,
і спомин медових натхнень,
і космосу вишина слави
на чорно - білий стяг доби.

Лавровий лист, чола окраса,
до решти вип'єш гіркоту:
ще вчора днів буденних звага —
вже завтра лицаря тюрма.

ЩАСЛИВІЙ!

Мурашкою брени в ласкавім розмарині,
метеликом лелій в барвистім квітнику,
бджілкою дзвени в солодкому суцвітті невгомно,
ні, віщим летом не буяній в безмір'я аврориних світанків,
окатою совою не прокидайся серед ночі,
не зазирає у розум темноті!

Так, комашкою у своїй предвічній царині
сумирно щасливій!

Без тебе неодмінно
зацвітуть тюльпани,
бузок розкине
фіолет весни,
врочисті свічі
задуманих каштанів
струнчатимуть,
а ти?
а ти . . .
а ти, було, спімнеш
розмай п'янкх світанків,
усміх, що руки простяга,
погляд, який бентежить юність,
і, може, ще той день,
коли вінчалася весна.

Мені ось нині обіцяли
кілька краплин життя судді,
та й у розмаї замочили
пера свої пророки ці.

І ось збираюся я пити
ті краплі житєдайних слів,
та як же бути, як же жити,
як поділить тих кілька днів?

Я знаю — нині я заплачу,
завтра сміятимуся з них:
Хто ви, судді, як ви посміли
останній визначати стих?

В мене Суддя не з цього мира,
воля Його була завжди,
впивалась досі еліксиром
Його всещєдрої руки.

І вп'юся днем цим до безтями,
краплями зрошу я кожний мент,
ще поки час, ще поки воля,
благоволитиму тепер!

В останній день щєраз питаю:
судді, чи знали ви тоді,
що дні мої не ви числили —
ви лиш зняряддя у Судді.

Жалілась якось ніч:
чи знаєте,
що в серці моїм рана
марудить і ятрить,
звладати годі біль.
Поки не зодягнусь
у білу габу дня,
печалитися буду.

Чи зійде світанок,
чи згоїть чорну рану,
приборкає гніт ночі,
бездолля заклинє . . .
(Дивне моє бажання !)
Жалілась знову ніч . . .

Встаєш, хоч сонце неодмінно до вечора зайде.
Ідеш, хоч вороття не надієшся,
Вітаєшся, хоч прощання неминуче.
Питаєшся, хоч відповідь німа.

П Р И В И Д

В трикутнику
нерозум,
незнання,
нестяма.

Гармонія,
задивлена у темні привиди
й примари ночі,
подалась в хаотичний ритм.

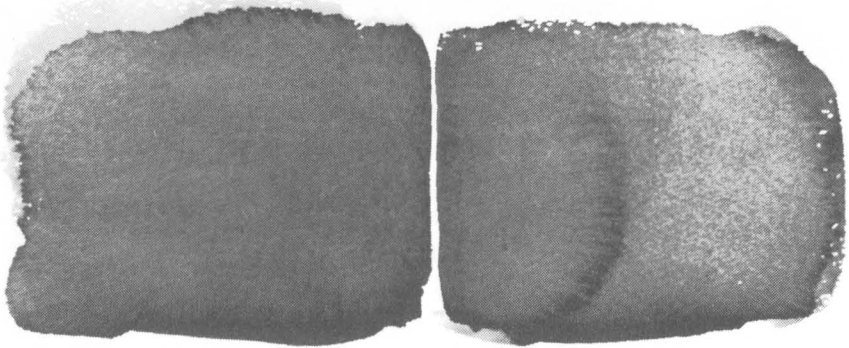
Невже не спроможусь
виправити рими
у симетричний
символ премудрости
і вміння,
чи так, в безтямі
і безладно,
підпишу своє ім'я
під привид цей.

Сльози рясні об шиби дощем,
вигрім в очі блискавицею б'є,
метіль відлунням об стіни негодою,
хурделіє двір, вихрить земля,
мокра студінь світ зодягла.

Де ти, тише моєї кімнати?
Чи це хижий виє в ватрані?
Із кутів тінь полигає мене очима,
роздягає тепло нігтями.
Як зогріти судоме тіло,
як повірити у спокій
затишного дупла?

Хоч їх не видно,
та я знаю:
кам'яні мури довкруги,
я йду, іду,
сміюся, плачу,
і не благай,
і не проси —
з в'язниці виходу немає,
ані дверей,
ані вікна,
ані прозірочки малої
по той бік
вільного життя.

Вузька темниця,
важкі мури
на мої плечі
ось, ось впадуть,
та я іду,
сміюся, плачу,
і не благаю,
і не молю.

Може Може
цей цей
день — день —
момент, момент,
ця ця
хвиля — хвиля —
це це
проблиск, проблиск,
що що
горить горить
з а в ж д и ; з а в ж д и ;
А чи А чи
на волі, на волі,
чи чи
в в'язниці — в в'язниці —
цінуй цінуй
його його
і бережи. і бережи.

Ув один день
вложу свій вік,
в один момент
час прикую,
понад століття,
понад простір,
понад життя
і смерть.

ЗАВТРА

Завтра у дзеркало погляну,
весняних днів почую спів . . .

Ні, не буде більше каяття,
не буде потойбічних снів,
а будуть зорані, стернисті,
доспілі труду колоски,
лелітки будуть у намисті
блистіти дрогозям мети.
Не скоро згаснуть зорі в небі,
всміхатися будуть мені,
проліт просвіти голубиний —
ще буде безліч завтра днів!

РОЗМОВА З СОБОЮ

Довкруги люди,
між ними ти,
одна між ними,
й одна — сама.
Зберу обличчя їх,
додам і своє —
щоб тільки з ними.
Щоб тільки бути з ними?
Щоб тільки бути самій з ними.
Щоб тільки бути самій?
Щоб тільки — бути.

Щ А С Т Я

Шукаєш за щастям —
а воно до тебе
нахиляє ласку,
тулиться стегном,
шукаєш за щастям —
а воно, зрадливе,
відхиляє губи,
нівечить любов.

Не шукай за щастям —
химерна хвилина
метеликом пурхне,
цвітом відцвіте,
не шукай за щастям —
бо воно, сумирне,
в серці причаїлось,
бо щастя — це ти !

ДОСВІТНІМ ЗАПАЛОМ

В росі прозорій умилась ніч,
зітхнула, позіхнула,
й заснула прибагом.

На небо виплили сережки
розсвіту й надій,
поранкувавши так часок,
прожогом закреслили півколо
лунким серпом.

У захваті,
досвітнім запалом
прискорюю й собі ходу,
щоб наздогнати день . . .

Звагу зберу,
розвію хмар зажуру,
осмислю ум,
сповню завіт,
напну стремена
за неомірний виднокруг,
в потомний час . . .

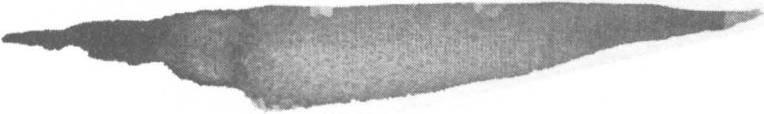
Скоріш, скоріш,
бо вже купається
в причалі золотім
богиня дня.

Незабудки на ниві,
в серці радощів жмут,
синє небо ворожить —
гості в осінь прийдуть.
В гостей будуть налиті
повні чаші вина,
оберемки пшениці,
що вродила земля.
Незабудки на ниві,
в серці затишні сни,
синє небо ворожить —
ми не даром жили.

Б У Л О, Є І Б У Д Е

Я не одинока —
море розгорта
кучеряві хвилі,
радосте моя,
безколишня пісне,
безучасний спів,
голоси нутринні
моєї душі,
в очах безбережжя,
музика у такт,
бриз гладить волосся,
все неначе так
було, є і буде,
хвиля припада,
молиться безвічна
душенька моя.

Узявшись в боки, весело підскакують думки, завівши
гри дитячі:

то в піжмурки скриваються,
то біжать у перегони,
то з рук до рук м'ячик летить,
то плещуть у долоні,
співом заходяться вони,

немов безжурні люди, весело граються думки, чути їх
сміх усюди.

КУЧЕРЯВИЙ СОН

А як в пухнастім снігу,
а як в снігу заснеш,
і стане на серці сніжно - біло,
тоді ненароком ковчег
загорне тебе у вітрило,
і берегтиме від бори,
щоб часом тебе не сквернили
невгомонні снігові вітри.
Прокинешся,
отрусишся,
озрієш:
на якорі човен,
тане сніг . . .
Від сну кучеряво - білого
бережися,
бережися,
бережись !

МІЙ ЛАДО

За крутим закрутом дороги,
по той бік моря чи гори,
хтось жде мене,
хтось мене кличе,
я чую зов його завжди.
Вві сні,
а може наяву,
діждуся сповнення туги,
мій ладо може завітає
в мої самотні береги.

ХВИЛИНА РОЗЛУКИ

Гей, висушли сльози,
гей, завмерли уста,
стогін гине безгласий,
думка в'яне, кона,
серце ниє в безпутті,
у полоні душа,
у хвилині розлуки
хай німують слова.

Вітер чеше волосся,
і цілує,
і гладить,
і голубить мене.
Я за вітром,
із вітром,
наче з любим голубка,
із обіймів не вирвусь,
з вітром легко мені.

ЗУСТРІЧ

Оksamитна чорна сукня ввечері на стрічу вийшла.

Панорама узорів на ній — то блискітки зірок, то яса потоків, то гам в гаю пташиний, то дрижання, роси. Причаїлася вона в чеканні вечора німім. Вийди, місяцю, хай оживе в твоїх обіймах краса її, нехай всміхнеться вечір.

ТАНОК

Крутилась сукня,
а я з нею,
закаблуки,
я собі,
і закрутився
світ з землею
в моїй туманній
голові.

Спинися, світе,
досить того
трепетного
похмілля вій!
В танок - вертіж
обмороки,
мов приворотний
чародій.

Грають музики
невгамонно,
ні, ні, крутятся,
світе мій,
завжди думи
тогосвітні
хоч на хвилиночку
розвій!

МОНА ЛІСА

У очах твоїх зваблива тайна,
звідкіля ти такою прийшла?
Хто ти, дівчино, схожа на Мадонну,
і для кого прикраса чола?

Льон волосся рам'я доторкає,
рожевіє жіноча краса,
нескоренною в рами увійшла ти,
не ворушишся жестом руки.

Чом турбує зоряна задума,
тиха грація в тінях лица,
і спокоем здаєшся і манюю,
уст злагодою й примхою німоти.

Заклинаєш капризом питання,
розколихує сумніви зір . . .
Відійди ти від нас у небуденне,
в світ таїн і манери мистця.

ДОН КІХОТ

Під дзвінким небом Іспанії твоїй пам'яті монумент.

Сумління твоє біля тебе — Санчо Панза, твій вірний, невідступний друг.

Верхи із осла лиш тобі фантастичні обрії видимі: то на вітрі вітрякові гіганти, то палаци, то герої — лицарі.

Мадріяни не перечать тобі, як крокуєш крізь перипетії — слідом за тобою й собі. Подорожні всього світу за ними: то розсудливі Санчі Панзи, то Дон Кіхоти, звичайно, смішні.

ОБДЕРТА ЛЮБОВ

Хрестате дерево на зрубі . . .
Вчорашні дні давно забуті —
ні зелені, ні гілля, ні краси.
Веснування пройшло давно,
безжурність, юність, буйство
минулися,
колишні гордощі вітри розвіяли,
мов не було.

(Із буреломом не рівнятись
шатному листу і пагіллю —
він ніжність ранами карбує
і рік-у-рік різьбить сліди
незгоєні.)

Хоч сонце його захищало,
та дерево усе конало
від ран отих,
мов білозір без білозірки,
без шику, шталту, любови —
в'яне з нудьги . . .

. . . Чи сонцю пестошів забракло,
що кволе гілля тепер так важко згоїти йому.
. . . Чи вже нема сили такої,
щоб пруття, що лежить на полі, згорнути назад ?
Лежить пошарпане край броду,
аж жаль дивитись —
ох, несе шкоду враг-вітролом !

Стоїть стовбур тепер самотній,
лиш смуток-туга-жаль за віттям душу рве,
немов любов чиясь обдерта,
в промінні сонця — хилиться до смерти
дерево це.

У тебе все таке
правé, прямолінійне,
як сонця паруси
крізь золото дерев,
і усміх твій,
немов із перлів стрічка,
в очах діамантових
блискіт вечірніх зір,
в устах мєльодія пісень.
. . . Уся ідилія оця
романтикові схожа . . .

А де ж знайти любов,
де вірність і присяга,
коли пройдеш шляхом,
як гаснутимуть зорі,
як спів перлиних уст
притихне у задумі,
коли шукатимеш
прямолінійну правду.

ЛЮБОВ РОМЕНУ

Із роменом
облюбились ми
іще з дитини,
зін мені
всю білість
дарував.
Любов зчисляла я
(наївна)
зрадливу,
а то — химерну,
то знову вірну,
немов паристі
пелюстки ромену.
Коли всі квіти
відцвіли,
ромену пам'ять
залишилась назавжди —
біла невинність,
жовте ядро розлуки,
свіжа, як юність,
зів'яла, як віки.

Відчиняйте хату,
хату пребагату,
запросіть гостей
на весілля,
гей,
музика заграє
голосом безкраїм,
заготить спів
гостям на привіт,
(ще не пізно, брате,
весільну гуляти),
простелиться світ
покірно до ніг,
іскронька на мить
в очах заблистить,
(збережи її
собі і мені),
вистукуйте, гості,
крутіж на помості,
кружеляють сни —
простягни - сягни,
поки ще музики
замовкнуть навіки.

ОСІНЬ

Розсталась з літом я сьогодні,
попрощалась з квітами,
із зеленню трави,
убрала в золото
дерева, левади,
розкинула по небу
понурі ковтуни,
рясні зібрала
з городів плоди,
збіжжя з полів,
овочі садів . . .
ще бджілка випиває
останній нектар цвіту,
ще пташка на відлеті
стурбовано скиглить,
метелик тріпотить,
захисту шукає,
закуклиться ось - ось,
ще літо бабине спішить,
щоб діувати вдруге,
десь за плечем цвіркун
причаєний ворожить сумом,
(відчислює літа) . . .
чомусь мені здається,
що вже
не вернеться ні літо,
ні гордість,
ні краса.

ЩАСТЯ В КОЛЬОРАХ

Намалюй мені спів лісу весною пташиний,
тепло літа скупаного небом,
аромат піль допілого лану,
зорянисту тишу сонної ночі,
вечірній легіт вітру колисковий,
спокій над морем промінистий,
сонату хвиль гіпнозної задуми,
і сонет слів любої розмови,
намалюй щастя в кольорах мені.

Пасмо шовкового волосся,
розкинуте, гей
нехотя,
в долоні перстень
зарученевий,
причутий голос:
знов прийду.

Гляджу в свічадо,
поруч очі
ввижаються, гей
нехотя,
теплий погляд,
усміх тьмяний,
слова обіту:
знов прийду.

Лишився відгомін присяги,
відлуння слів, гей
нехотя,
цей перстень зміню
неодмінно,
як прийдеш
у весільний день.

СПОМИН

Бути в саду тім —
стати ближче неба,
діткнутись сонця
спітнілим чолом,
в обіймах хмар
і вітрів поцілунках
купати тіло
незагойних ран.
Вернися в сад той,
де вогні горіли,
золотим попелом
безжурні дні,
там давні залишки
зеленого багаття,
там спомином цілющим
розцілує сад.

Ц Е П Е Р І В
(спомин)

Води мені із рідної криниці . . .
Пестити небо,
мріяти до зір,
по стежці босоніж,
по чорнозему,
чесати пальцями
колос спілих піль,
вінок плести,
сміятися досхочу,
відчути давність,
співу гагілок,
у річці Думні
напоїти тіло,
до трав припасти
розбавленим чолом,
пташиним співом,
провесню зайтися,
обморок пити,
сіна аромат,
до каплички принести
жменьку квітів,
і на колінах — за рідне
за добро.

МУЖИЛОВИЧІ
(чоловікові - яворівцеві)

Знаю вас із споминів, розповідей, історії, книжок,
бачу обличчя ваші, виджу кожний крок.
Бо кожний крок ваш — заорука завтра,
бо горді ви, як буйний явір при битому шляху,
і пишні ви, як узори «яворівки»,
й багаті, як цвітисті кольори на білім «дрелеховім» полотні.

« ОСОБИСТА КЛІО »
Заголовок збірки поезій
Богдана Рубчака.

Думки підшіптують:
килим розлогої левади
стоптаний древнім дитинством,
судомий змаг вергав сумлінням
безіменного минулого
і невідомого «quo vadis».

Часом підшіптують:
матері не було у тебе,
вона — загублений лебідь
моравських сестер,
туди летіла.

Іще, що:
може, це батьків сон
провадив тебе
стежками дум і билін
до вимріяної волі.

Та ні, я не сама:
це ти, мій друже,
вивів мене
із землі сумнівів,
з дому неволі.

На вищербих листків
золотого саду
списана історія,
поскладані книги,
як порубані дрова,
щоб погрітись зимою
їх теплом.

Невже так
заколисують немовлят
древні казки ?

Ні, ще не скінчилася
розмова з німим.

Він стояв, як ось ти,
і очі скося відвертав,
і, чи не бачив,
не звертав на мене
найменшої уваги.

«Мира бажаю» — казав колись.

В тиші церковної блакиті
дитинство на колінах.
А мури мудрости мовчать.

Похилена молитва,
як догоріла свічка.

«Чому Господь не дав дожить
малого віку у тім раю.»

Тарас Шевченко

З РІДНОГО ДОМУ

Пощо було у світ виряджати
Надії із прадідної хати,
Де нам пісню журну співала
Бездольна мати.

Пощо було видіння скорбити,
Пісень непорочних, колискових,
Щоб навіки окам'яніли
Уста любови.

Може вернеться сонце з дна ночі,
Загляне у вічі історії,
Та, злякавшись слів юродивих,
Завмре в бездоллі.

Може жасні завернеш століття,
Бреднею наш рай оскверниш знову,
Та навіщо з рідного дому
Іти в дорогу.

Тебе іздалека пізнати:
твое обличчя — габа павутиння,
білий саван покрила брескла кров,
удвоє плечі, віків тягар,
мозольні стопи об каміння світу,
в руках Шевченкова коса.

МОЇМ ДІТЯМ

Ти бачиш багор неба у далині кона?
За ним . . . в імлі простору . . . країна голуба . . .
Для тебе — це розповідь журних чи атласних слів,
це Камельот казковий твоїх батьків і дідів —
історія, чи спогад, поезія, роман,
незбагнена це дійсність, закутана в туман,
бо, хоч би як ти вірив у правду їхніх уст,
та, як не був причасний
і сам не перебув з народом його долі,
то розповідь тоді
ваги подій, принади не передасть тобі.
Аж поки ти рукою діткнешся її сам
і відчуєш тепло тіла, і поглядів, приман,
і ритм спільного кроку,
і живчика биття,
і радощі,
і горе щоденного життя,
коли ти не лиш тіло,
а й душу збагнеш у ній,
і коли ти ненароком і себе спіймаєш у ході,
й відчуєш одноцільний, пульсуючий прибій,
тоді країна з казки стане і буттям твоїм —
правдива,
вірна,
дійсна,
реальна
і жива,
тоді аж зрозумієш розказані слова!

ЗБИРАЙТЕ КВІТИ (Весільний привіт)

Збирайте квіти пригорщами по дорозі,
збирайте весною в городах ті квіти,
збирайте в гаряче літо, в теплу осінь,
поки зима морозом їх уб'є.

Лиш не шукайте їх на битому камінні,
квітнуть розлогом на луках, у саду,
райдужні, буйні, розмаїті,
збирайте сьогодні, поки відцвітуть.

Та й не збирайте їх тільки на чужих нивах,
хоч і не чужі вони, та все ж не рідні, не свої,
червоних маків, блаватів, калини
знайти лиш на степах батьківської землі.

Збирайте, щоб не застала зима вас
з порожніми руками,
жалітимете за неповторним днем,
тужитимете, за втраченим заплачете,
збирайте,

любуйтеся,
радуйтеся т е п е р !

Ввижається іконостас і ми, всемертні, на колінах,
За вас, брати, й до вас цей наш тропар — моління :
Дай -Бог бездолля вам змогти, хай вічність *ваша* буде.

Клали в багаття
пагілля літ,
а воно тріщало,
бо, відірвавшись за скоро
від прадідного яру,
корчилось у ласощах
модерної втоми.

Сім проб,
дванадцять спроб,
безліч коловоротів
Божого млина.

Через Трипілля
і скитські кургани,
попри мирних антів,
через Ігореві походи,
гетьманські руїни,
зриви Універсалів . . .

одні — в Гулагові Архіпелаги,
другі — в Архіпелаги Зоряного Космосу.

НОВІТНЯ ДУМА

«У моєму світі
ні діти, ні внуки,
у моєму світі
ні прадід, ні дід,
порвалось намисто,
нанизане родом,
гарматні вибої
затерли сліди.»

Згадавши струни безвічної бандури, ми станси думи
новітньої склали, ридали пера еміграції, Святвечорі тугою
молились. А на вечерницях вишиваних під лякерками
бубоніли паркети, позамітані привабно-модними узорами.
Лункі танки розплітали бинди традиції, згадавши
... Ксеню ... Марічку ... і Гриця ...

ЯК СІЛЬ ЧУМАЦЬКА

Було життя, як сіль чумацька,
схилилось сонце в забуття,
у прірву покотилось ім'я,
а нас, неначе не було.

Чому здаєшся осокою?
Заплелась дума в верболіз,
наврочила його русалка,
причинним скинулось дівча,
і більш, здавалось би, нічого . . .

Дід над бандурою схилився —
Було життя, як сіль чумацька,
а нас, неначе, не було.

ДВА ПОДОРОЖНІ

— Я подорожній. Ти хто ?

— Я теж.

— Як звешся ?

— Українець.

— А я — Людина.

(Українець) — І я теж Людина.

(Людина) — В тебе серце одне, я ж їх безліч начисляю.
Всі народи, всі люди, всі серця — один біль.

(Українець) — І моїм болем болієш, моїм серцем живеш ?

(Людина) — І твоїм.

(Українець) — Одне серце хоч у мене, і мале і вузьке —
людським болем боліє, і своїм, і твоїм.

Твоя доля — моя !

Я ж кажу, повторюю: я теж — Людина !

РОЗМОВА

- Іду вже.
- Ідеш?
- Вже пора.
- Так що ж, попрощаємось. (в очах розпука)
- Я довго ждав цієї хвилини.
- Я так її боялась.
- Все мріяв про майбутнє.
- Живу минулим.
- Пізнати світ бажаю.
- Знаю його так добре.
- Так що ж — не йти?
- О ні, я не спляю. Сама колись пішла. (усмішка)

ОДИН ДЕНЬ

Скільки збиралася разів
в мандрівку йти віківщини,
та день держав мене за поли,
хоч рвалась і звладала я,
аж поки не порвалось страп'я
на тисячні шматки одного дня.

ЗАВДАТОК

Від сестри до брата
— лиш батьківська хата.

Від батька до сина
— мудрість правовірна.

Від мами до доні
— звичаї обрядні.

Від діда до внука
— блаженна скорбота.

Від всіх вчор до нині
— завтр завдаток.

Амінь !

“AVE VITA”

І тобі і мені
    “Ave vita”
один день наш День
    “Ave vita”
Один рік наш Рік
    “Ave vita”
один вік наш Вік
    “Ave vita”
ані вчор ані завтр
    “Ave vita”
лиш тепер Пан-Тепер
    “Ave vita”

А Л І Л У Я

За кожний крок
невпинний хід

а л і л у я

за кожний дотик
жест руки

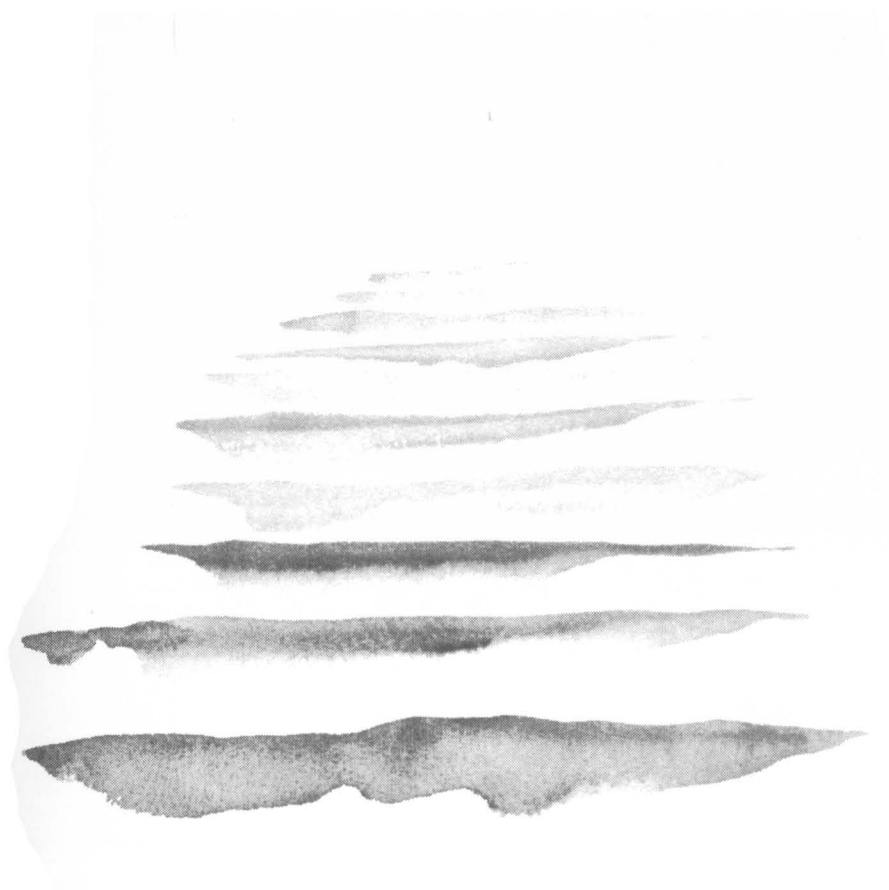
а л і л у я

за кожний звук
слова тембр

а л і л у я

за кожний мент
вічне тепер

а л і л у я

ЗАПОВІТ

Свідком мені сонце,
свідком мені місяць,
і всесвіт, і небо і зорі,
засвідчіть, благаю,
все - істинне в мене
на шляху космічної історії.

ЗАМІСТЬ ЕПІЛОГУ

А було так:
хребти мостів
наїжені,
як хорти
(котрий проведе
до мети ?)

Було іще:
в човні вітрила
напружені,
як думки
(котра приверне
береги ?)

Було іще:
у вишині
орлині крила
навздогін
(куди летіти
у вирій ?)

І ще було:
перо в руці,
на папір чистий
монолог
(який писати
епілог ?)

З М І С Т

	ст.
Ви зрадники	5
Знову	6
На обриві	8
Ескіз	9
Калліопо	10
Спалах гордості	11
Змалюйте світ	12
Реалістові романтик	13
Супрутні діти	14
Мати	15
Приборкання Арея	17
З літака	18
Іде мисливець	19
Сонце ген за вікном	21
Над морем два сліди	23
Валився з п'єдесталу	24
Бунт	25
Фобія	26
Підшепти	28
Задумався	29
Зрада	30
Зупинися	31
За обрій	33
Фантазія	34
Невільнича воля	36
Хижі очі	38
Гордість	39
На смітнику життя	40
Реквієм	41
Рониться ніч	42
Стільки літ	43
Скінчилась дія	44
Сповідь землі	46
Досить такого стилю	47
Із єгипетських буднів	48
Палестинським дітям	49

Червякове мудрування	50
Зухвалі дерева	51
Сумерк брів	53
Наче промінь	54
Більше моря	55
Зелений саде	56
Посадиш свічку	57
Куди веде цей шлях ?	58
Пророкування	59
Стотисячних зірок	60
Випивши вщертъ	62
Передвістя	63
Скорботний тропар	64
Чи будеш ти	65
Неділі і будні	66
Кетяги днів	67
Щасливій	68
Без тебе неодмінно	70
Мені ось нині	71
Жалілась якось ніч	72
Встаєш	73
Привид	75
Сльози рясні	76
Хоч їх не видно	77
Може	79
Ув один день	80
Завтра	81
Розмова з собою	82
Щастя	83
Досвітнім запалом	84
Незабутки на ниві	85
Було, є і буде	86
Узявшись в боки	88
Кучерявий сон	89
Мій ладо	90

Хвилина розлуки	91
Вітер	92
Зустріч	93
Танок	95
Мона Ліса	96
Дон Кіхот	97
Обдерта любов	98
У тебе	100
Любов ромену	101
Відчиняйте хату	102
Осінь	103
Щастя в кольорах	104
Пасмо волосся	105
Спомин	106
Цеперів	108
Мужиловичі	109
Думки підшіптують	110
На вищербах листків	111
Ні, ще не скінчилася	112
З рідного дому	114
Тебе із далека пізнати	115
Моїм дітям	116
Збирайте квіти	117
Ввижається	118
Клали в багаття	119
Новітня дума	120
Як сіль чумацька	121
Два подорожні	123
Розмова	124
Один день	125
Завдаток	126
“Ave vita”	127
Алілуя	128
Заповіт	130
Замість епілогу	131

60142

\$ 400